

Brüssel, 17.2.2017
COM(2017) 78 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**Euroopa hädaolukordadele reageerimise suutlikkusega seoses tehtud edusammude ja
allesjäänud puudujääkide kohta**

SISUKORD

Kommenteeritud kokkuvõte.....	3
1. Sissejuhatus.....	4
2. ELi missioonide käsutuses olevad ressursid.....	5
3. Potentsiaalselt olulised puudujäägid ELi katastroofidele reageerimise suutlikkuses	5
3.1 Metsatulekahjude kustutamise lennukid	5
3.2 Peavari ja sellekohane abi.....	6
4. Täiendavat analüüsi nõudvate vahendite liigid	6
4.1 Keemilise, bioloogilise, kiirgus- ja tuumakatastroofi puhul vajatavad vahendid	7
4.2 Euroopa meditsiinikorpus	7
4.3 Kaugjuhitavad õhusõidukite süsteemid	7
4.4 Sideüksused.....	8
5. Kokkuvõte	8
Lisa – EERC vahendite ja puudujääkide ülevaade.....	10

Kommenteeritud kokkuvõte

Euroopa hädaolukordadele reageerimise suutlikkus (EERC) loodi selleks, et EL oleks valmis erinevateks võimalikeks katastroofideks. See hõlmab mitmesuguseid kodanikukaitse ressursse, mille osalevad riigid ELi kodanikukaitse mehhanismi raames ELi hädaolukordadele reageerimise operatsioonide jaoks kättesaadavaks teevad.

Alates EERC loomisest on 16 osalevat riiki teinud kättesaadavaks 77 vahendit (nt otsingu- ja päästerühmad, meditsiinitöötajate rühmad, veepuhastussüsteemid jne), mida saab nüüd kasutada ELi operatsioonideks kogu maailmas. Paljud EERC eesmärgid ehk „suutlikkuse eesmärgid“, mis on sätestatud ELi õigusaktides, on seega täidetud.

Puudujääke ehk lünki olemasolevates ressurssides esineb veel 1) metsatulekahjude kustutamise lennukite ja 2) peavarju osas. See, kas teatavad muud liiki vahendid on piisavalt kättesaadavad, vajaks täiendavat analüüsi. See hõlmaks a) keemilise, bioloogilise, kiirgus- ja tuumakatastroofi puhul vajatavaid vahendeid, b) Euroopa meditsiinkorpuse kuuluvaid suuri välihaiglaid ja meditsiinilise evakuatsiooni alast suutlikkust, c) kaugjuhitavate õhusõidukite süsteeme ja d) sideüksusi. Osa praegustest suutlikkuse eesmärkidest tuleb võib-olla läbi vaadata, et võtta arvesse muutuvaid riskihinnanguid ja saadud kogemusi.

Komisjon kutsub osalevaid riike kõrvaldama allesjäänud puudujäägid EERC-s ja aktiivselt toetama ja võimaluse korral 2017. aastal EERC praeguseid suutlikkuse eesmäärke kohandama ja/või täiendama.

1. Sissejuhatus

Üha rohkemate ohtudega maailmas peab EL olema valmis reageerima paljude võimalike katastroofide puhul. Euroopa hädaolukordadele reageerimise suutlikkus (EERC) loodi 2013. aastal liidu kodanikukaitse mehhanismi (UCPM) raames eesmärgiga parandada kodanikukaitse süsteemide valmisolekut liidus.¹ Esmakordselt saavad kodanikukaitse mehhanismis osalevad riigid teha erinevad hädaolukordade lahendamise vahendid kättesaadavaks viivitamatuks kasutamiseks ELi operatsioonides. Riigi vahendeid EERC-s registreerides kinnitavad osalevad riigid, et need on ELi operatsioonide jaoks komisjoni hädaolukordadele reageerimise koordineerimiskeskuse abipalve peale kättesaadavad.

EERC on üks peamisi ELi kodanikukaitsealaste õigusaktide viimase läbivaatamise järgseid uuendusi. Selle tulemusel on liigutud suhteliselt juhuslikult ja juhtumipõhiselt koordineerimissüsteemilt ettearvatavama, ettevalmistatuma ja sidusama ELi katastroofidele reageerimise korralduse suunas. Eelnevat silmas pidades tuleks mainida, et liidu kodanikukaitse mehhanism sai hiljuti Euroopa Kontrollikojalt kiitva hinnangu, seda eelkõige seoses katastroofidele reageerimise koordineerimisega.²

EERC on hästi vastu võetud ja see on alates selle loomisest 2014. aasta oktoobris kiiresti kasvanud. Alates 2016. aasta oktoobrist on Belgia, Hispaania, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Madalmaad, Poola, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi Vabariik (st 16 liidu kodanikukaitse mehhanismi osalisriiki) andnud EERC käsutusse kodanikukaitsevahendeid.³ Nende ressursside kvaliteedi tagamiseks on komisjon kasutusele võtnud vastava sertifitseerimismenetluse.⁴ Peamisi EERC tõhusaks toimimiseks minimaalselt vajalike reageerimissuutlikkuste liike ja hulka nimetatakse EERC „suutlikkuse eesmärkideks“. Need on kindlaks määratud lähtuvalt tuvastatud katastroofiohtudest ja nende asjakohasust hindavad komisjon ja osalevad riigid regulaarselt.⁵ Kuna suutlikkuse eesmärkide seadmisel on arvestatud minimaalset vajalikku taset, võib EERC-s registreerida ka rohkem vahendeid.

Et EL oleks valmis katastroofidega toime tulema, peab ta oma reageerimissuutlikkuse kriitiliselt üle vaatama. Käesolevas aruandes tehakse kokkuvõtte edusammudest EERC suutlikkuse eesmärkide saavutamisel ja hinnatakse allesjäänud reageerimissuutlikkuspuudujääkide olulisust. Lisaks eesmärkide ja tulemuste arvulisele võrdlemisele lähtutakse aruandes ka liidu kodanikukaitse mehhanismi raames viimase kahe aasta jooksul saadud kogemustest. Kogemuste põhjal võib arvata, et keskpikas perspektiivis on vajalik suutlikkuse eesmärkide muutmine või kohandamine.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus 1313/2013/EL liidu kodanikukaitse mehhanismi kohta, artikkel 11.

² Vt eriaruanne 33/2016 „Liidu kodanikukaitse mehhanismi kohta“, avaldatud 18. jaanuaril 2017.

³ Vt lisa.

⁴ Komisjoni rakendusotsus 2014/762/EL, artikkel 16.

⁵ Komisjoni rakendusotsus 2014/762/EL, artikkel 14.

2. ELi missioonide käsutuses olevad ressursid

Alates EERC käivitamisest 2014. aasta oktoobris kuni käesoleva aruande jaoks seatud tähtajani (1. oktoober 2016), on 16 osalevat riiki EERC jaoks eraldanud kokku 77 reageerimisvahendit.⁶ Need hõlmavad kodanikukaitse mooduleid, tehnilist abi ja tugirühmi ning muid reageerimisvahendeid. Tänu nende vahendite eraldamisele on paljud EERC suutlikkuse eesmärgid täidetud. Üksikasjalik ülevaade on esitatud lisas (2. ja 3. veerg).

Et teha kindlaks võimalikud puudujäägid ELi katastroofidele reageerimise suutlikkuses nendes valdkondades, kus EERC suutlikkuse eesmärgid ei ole (veel) saavutatud, palus komisjon osalevatel riikidel teha kindlaks, kas leidub EERC-ga hõlmamata täiendavaid vahendeid, mida saaks ELi missioonidel kasutada. Teabe esitas 27 riiki⁷ ja üksikasjalik ülevaade sellest on esitatud lisas (4. veerg).

Juhul, kui EERC puudujääke on võimalik korvata EERC-ga hõlmamata vahenditega, arvestatakse aruandes, et puudujäägid ELi üldises reageerimissuutlikkuses puuduvad. Siiski tuleb märkida, et EERC-ga hõlmamata vahendite puhul ei ole nende kättesaadavus ja kvaliteet tagatud sama kindlalt kui EERC-s registreeritud vahendite puhul. EERC-s registreeritud moodulid peavad olema kättesaadavad/kannatanud riigis operatsioonide jaoks kasutatavad kindlaksmääratud tundide jooksul ja peavad läbima sertifitseerimismenetluse, mis hõlmab dokumentide kontrolli, väljaõpet ja harjutamist. Kõike seda ei saa tagada EERC-ga hõlmamata vahendite puhul.

3. Potentsiaalselt olulised puudujäägid ELi katastroofidele reageerimise suutlikkuses

Kahe esimese tegutsemisaasta jooksul on EERC-d edukalt kasutatud järgmistele kriisidele reageerimiseks: Ebola kriis Lääne-Aafrikas (2014), metsatulekahjud Kreekas (2015), metsatulekahjud Küprosel, Prantsusmaal ja Portugalis (2016), Ecuadori maavärin (2016), kollapalavikupuhang Kongo Demokraatlikus Vabariigis (2016) ja orkaan Matthew Haitil (2016). Sellest hoolimata on ilmnenu teatavad puudused. Komisjon on kindlaks teinud kaks potentsiaalselt olulist puudujääki: metsatulekahjude kustutamise lennukid ning peavari ja sellega seotud abi.

3.1 Metsatulekahjude kustutamise lennukid

Metsatulekahjude oht sõltub paljudest asjaoludest nagu kliimatingimused, taimestik, metsa majandamise viisid jne. ELis on üldiselt kõige rohkem ohustatud Lõuna- ja Kagu-Euroopa, kuigi viimastel aastatel on kannatanud ka muud piirkonnad (nt Västmanland, Rootsi, 2014), ning metsatulekahjude arv ja ulatus võib sesoonsetest ilmastikutingimustest tingitult aastate lõikes suurel määral varieeruda.

⁶ Võtmaks arvesse viivitusi vahendite registreerimise lõpuleviimises, võetakse käesolevas aruandes „registreerituna“ arvesse ka need vahendid, mille registreerimistaotlus esitati komisjonile küll tähtajaks, kuid mille registreerimismenetlus ei ole veel lõpule viidud. Eeldatakse, et lõpuks registreeritakse kõik vahendid, kuigi osa võib komisjoni rakendusotsuse 2014/762/EL II lisa kvaliteedinõuetele vastamiseks vajada kohandamistoetusi. Ametlikult registreeritud vahendid moodustavad 77st lisas loetletud vahendist praegu ainult 20 %. Ülejäänud 80 % puhul on registreerimismenetlusega alustatud. Vahendeid, mille eraldamise kohta on osalevad riigid teinud poliitilise otsuse, kuid mille kohta ei olnud 1. oktoobriks 2016 taotlust esitatud, käesolevas puudujääkide tuvastamise menetluses ei arvestata, sest puudub teave nende tehniliste aspektide, tingimuste, ajastuse ja asjakohasuse kohta.

⁷ Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Leedu, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Malta, Montenegro, Norra, Poola, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari, Ühendkuningriik.

EERC algne suutlikkuse eesmärk oli kaks moodulit metsatulekahjude kustutamise lennukite puhul. Seejärel registreeris Prantsusmaa ühe mooduli. Lisaks kaasrahastas komisjon üht Itaalia poolt kasutatavat tuletõrjelennukit, mis oli 2016. aasta metsatulekahjude ajal „tagavaraks“. See tähendas, et lennuk kuulus 2016. aasta suvel EERC vahendite hulka ja komisjon rahastas selle valmisolekut, et tagada selle kättesaadavus suuremate katastroofide korral. Mõlemad vahendid osutusid väga kasulikeks.

Sellest hoolimata ilmnes 2016. aasta suvel toimunud sündmustest, eelkõige Portugali metsatulekahjustest, et suurema arvu metsatulekahjude kustutamise lennukite kättesaadavus EERC raames on vajalik ja poliitiliselt oluline. Portugal taotles liidu kodanikukaitse mehhanismi kaudu abi ajal, mil kõik Prantsuse metsatulekahjude kustutamise lennukid (kaasa arvatud üks EERC-s registreeritud moodul) ei olnud tehnilistel põhjustel kasutatavad ja EERC tagavaralennukit kasutati Korsikal. Kuigi EERC tagavaralennuk suunati Korsikalt ümber Portugali, pidi Portugal võtma vastu abi Marokolt (kaks Candairi) ja Venemaalt (kaks Berievi), sest liidu kodanikukaitse mehhanismi kaudu ei saadud piisavalt tuletõrjelennukeid.

Seetõttu ollakse seisukohal, et lennukite abil metsatulekahjude kustutamise moodulis on potentsiaalseid märkimisväärseid puudujääke ning komisjon julgustab osalevaid riike seda puudujääki korvama.

3.2 Peavari ja sellekohane abi

EERC peavarjuga seotud suutlikkuse eesmärk on kaks hädaolukordadeks ettenähtud ajutist laagrit ja täiendav suutlikkus pakkuda peavarju 100 isikule ning 6 täiendavat peavarju rajamise komplekti. Kuid praegu pole EERC raames registreeritud ühtegi hädaolukordadeks ettenähtud ajutist laagrit ning on ainult üks täiendav peavarju rajamise komplekt. Ka väljaspool EERC-d pakutakse peavarjuga seotud abi väga vähesel määral (vt lisa).

Lisaks sai seoses Euroopa pagulas- ja rändekriisiga kiiresti selgeks, et peavarju on raske pakkuda olukorras, kui kõik osalevad riigid on korraga surve all. Riiklikud varud ammendusid kiiresti ja kriisi haripunktil oli Euroopa kommertsturg tõsise surve all, mille tagajärjeks olid märkimisväärsed viivitused konteinerite tarnimisel ja hindade tõus. Ka koostöö sõjaväega pakkus vaid osalist leevendust.

Suutlikkus pakkuda kiiresti suuremahulist peavarjualast abi on väga oluline mitmete osalevate riikide stsenaariumide riskiprofiilides kirjeldatud stsenaariumide puhul. Vastastikune vabatahtlik juhtumipõhine abi ei pruugi olla kõige tulemuslikum ja kulutõhusam viis vastava abi kättesaadavaks tegemiseks, eriti juhtudel, kui seda vajab mitu osalevat riiki samaaegselt.

Seetõttu leiab komisjon, et peavarju pakkumise ja sellega seotud abi puhul on tegemist märkimisväärse potentsiaalselt olulise puudujäägiga ja kutsub osalevaid riike üles algatama arutelu selle probleemi lahendamiseks parimal viisil.

4. Täiendavat analüüsi nõudvate vahendite liigid

Mõningatel juhtudel on vaja täiendavalt analüüsida, kas teatavad muud liiki vahendid on piisavalt kättesaadavad. See kehtib keemilise, bioloogilise, kiirgus- ja tuumakatastroofi puhul vajatavate vahendite kohta; Euroopa meditsiinikorpusse kuuluvate suurte välihaiglate ja meditsiinilise evakuatsiooni alase suutlikkuse kohta; kaugjuhitavate õhusõidukisüsteemide kohta; ning sideüksuste kohta.

4.1 Keemilise, bioloogilise, kiirgus- ja tuumakatastroofi puhul vajatavad vahendid

EL peab olema piisavalt ettevalmistatud keemiliste, bioloogiliste, kiirgus- ja tuumakatastroofidega toimetulekuks. Terroristliku tegevuse hiljutine ägenemine Euroopas ja selle ümbruses võib anda aluse KBRT-katastroofide valdkonna suutlikkuseesmärkide ülevaatamiseks tulevikus.

Praegu pole EERC raames registreeritud piisavalt vahendeid otsingu- ja päästeoperatsioonide läbiviimiseks saastatud keskkonnas ega keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumaainetega kokkupuutunud patsientide saastatusest puhastamiseks. Kuid osalevad riigid on komisjoni teavitanud, et väljaspool EERC-d on olemas piisavad vahendid.

Komisjon kutsub osalevaid riike seda liiki varasid jätkuvalt EERC raames registreerima ning arutlema praeguste suutlikkuseesmärkide asjakohasuse üle.

4.2 Euroopa meditsiinikorpus

Ebola kriis tuletas meelde vajadust arendada Euroopa suutlikkust tegeleda haiguspuhangutega ja katastroofide terviseõjudega. Sellealane tegevus toimub Euroopa meditsiinikorpusel, mis koondab kõiki EERC meditsiini ja rahvatervishoiuga seotud rühmi ja mooduleid.

Euroopa meditsiinikorpusel suutlikkuseesmärgid ei ole veel piisavalt määratletud. Näiteks puuduvad siiani selged eesmärgid erakorralise meditsiini rühmade osas, sest ELis toimub üleminek Maailma Terviseorganisatsiooni klassifikatsioonile, mille kohaselt eristatakse erakorralise meditsiini rühmade puhul 1., 2. ja 3. tüüpi. Siiski on märke sellest, et osalevatel riikidel võivad tekkida puudujäägid suurte välihaiglate osas (st erakorralise meditsiini rühmad, 3. tüüp).

Lisaks eespool nimetatule tuleb märkida, et rasketel juhtumitel kasutatavate reageerimisvahendite (nt erakorralise meditsiini rühmad (2. ja 3. tüüp), mobiilsed laboriruumid ja välihaiglate toetamiseks vajalik insenertehniline baas) pikaajalisest kasutamisest võivad tekkida märkimisväärsed kulud. Praegu ei ole need kulud liidu kodanikukaitse mehhanismi raames ELi kaasrahastamise jaoks rahastamiskõlblikud ning seetõttu on osa osalevaid riike oma varade EERC-s registreerimise suhtes kõhklevad seisukohal.

Meditsiinilise evakuatsiooni vahenditena on nii EERC raames kui ka väljaspool seda olemas hulk lennukid ja helikoptereid. Kuid ohvrirohete sündmuste toimumise ohu tõttu on vaja rohkem selliseid vahendeid. Ka erinevate olukordade rohkus, kus meditsiinilise evakueerimise vahendeid vaja võib minna, nõuab liidu kodanikukaitse mehhanismi raames määratletud meditsiinilise evakueerimise liikide läbivaatamist. Näiteks Ebolaga nakatunud patsientide meditsiinilise evakuatsiooni süsteem töötati välja alles kõige suurema hädaolukorra ajal.

Seetõttu kutsub komisjon osalevaid riike üles toetama nende nõuete ja MEVAC⁸-moodulite ja meditsiinilise evakuatsiooni vahenditega seotud suutlikkuse eesmärkide läbivaatamist.

4.3 Kaugjuhitavad õhusõidukite süsteemid

Kodanikukaitseoperatsioonide, sealhulgas liidu kodanikukaitse mehhanismi raames teostatavate operatsioonide tõhusust ja tulemuslikkust võib suurendada tehnoloogiliste uuenduste abil. Üheks sellistest uuendustest on droonid, mida nimetatakse ka kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemideks. Mõned osalevad riigid juba kasutavad kaugjuhitavate õhusõidukite süsteeme nii riigisisestes kui ka rahvusvahelistes kodanikukaitseoperatsioonides,

⁸ Mevac: Katastroofiohvrite meditsiiniline evakueerimine õhu kaudu

kuid liidu kodanikukaitse mehhanismi raames on kaugjuhitavate õhusõidukite süsteeme kasutatud vaid mõnel juhul ja EERC-s ei ole neid registreeritud. Kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide abil saab muu hulgas toetada hindamississioone ja päästetöid ning metsatulekahjude kustutamist.⁹ Iga sellise missiooni puhul peavad kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemid olema spetsiifiliste omadustega ja vastama kindlatele kvaliteedinõuetele.

Seetõttu kutsub komisjon osalevaid riike üles toetama kirje „Mehitamata õhusõidukitega rühmad“ läbivaatamist ja kaaluma, kas oleks asjakohane muuta see erinevateks RPAS-mooduliteks, millel on konkreetsed suutlikkuseesmärgid.

4.4 Sideüksused

EERC puhul on tegemist arvulise puudujäägiga (-2) selliste sideüksuste või -platvormide osas, mis on mõeldud side kiireks taastamiseks eraldatud piirkondades. Kuid komisjonil on andmeid, et mõnel osaleval riigil on sellekohaseid vahendeid, millest ei ole käesoleva aruande jaoks selget ülevaadet antud. Seetõttu on seda liiki vahendite kättesaadavuse kohta vaja täiendavat teavet.

Komisjon kutsub osalevaid riike üles täiendavaid varasid kas EERC raames registreerima või kaaluma selle suutlikkuseesmärgi asjakohasust.

5. Kokkuvõte

EERC algsete suutlikkuseesmärkide saavutamisel on tehtud tublisid edusamme, kuid käesolevast aruandest ilmneb, et ELi suutlikkus katastroofidele reageerimisel võib olla ebapiisav 1) metsatulekahjude kustutamise lennukite ja 2) peavarju ja sellekohase abi osas.

Lisaks on teatavates valdkondades vaja põhjalikumalt analüüsi, et hinnata, kas ELi reageerimissuutlikkuses on potentsiaalselt olulisi puudujääke või kas teatavad kehtivates õigusaktides määratletud suutlikkuseesmärgid tuleks läbi vaadata. See hõlmaks järgmisi vahendeid: a) rühmad otsingu- ja päästetegevuseks linnas keemilise, bioloogilise, kiirgus- ja tuumaohu tingimustes ning keemilisest, bioloogilisest, kiirgus- ja tuumasaastest puhastamise üksused, b) välihaiglad ja meditsiinilise evakuatsiooni vahendid, c) kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemid ja d) sideüksused.

Tagamaks peamiste ressursside piisavat kättesaadavust esitas komisjon 2017. aastal uue konkursikutse varuressursside pakkumiseks. See hõlmab reageerimissuutlikkust järgmistes valdkondades: metsatulekahjude kustutamine lennukitega, peavari, mehitamata maapealsed sõidukid KBRT-katastroofide jaoks, erakorralise meditsiini rühmad, kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemid ning üleujutuste ohjamine¹⁰.

⁹ Komisjon korraldas 2016. aasta jaanuaris kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide kasutamise alase ekspertide seminari. Seminaril jõuti järeldusele, et kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide tehnoloogia võib vajalikuks osutada mitmesuguste katastroofiohjemissioonide puhul. 2016. aasta juunis jõudis (kodanikukaitse komitee loodud) kodanikukaitse moodulite ekspertrühm järeldusele, et liidu kodanikukaitse mehhanismi jaoks on prioriteetsed kolme liiki missioonid: kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemid hindamississioonide toetamiseks, kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemid otsingu- ja päästeoperatsioonide toetamiseks ning kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemid metsatulekahjude kustutamise toetamiseks. Lisaks lepit rühmas kokku EERC-s registreeritavate kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide üksuste kvaliteedinõuded.

¹⁰ Suutlikkus reageerida üleujutusriskile Euroopas on üldiselt hea. Kuid üleujutusrisi puhul tuleb arvesse võtta ka geograafilist asukohta ja riskikategooriat. Hoolimata tildiselt heast valmisolekust võib teatavates piirkondades üleujutustele reageerimise suutlikkus tegelikult puududa. Lisaks puudub teave keerukamate või uuenduslikumate üleujutuste ohjamise vahendite, näiteks toru- ja komponendipõhiste süsteemide kohta, mis võiksid EERC reageerimissuutlikkust parandada. Seoses riskikategooriatega tuleb märkida, et äkktulvade puhul on

Komisjon teeb nende allesjäänud puudujääkide kõrvaldamiseks, mille jaoks riiklikul tasandil suutlikkus puudub, osalevatele riikidele ettepaneku kasutada järgmisi lahendusi:

- konsortsiumide ja ühiste moodulite loomine,
- sellistele vahenditele juurdepääsu tagavate lepinguliste võimaluste otsimine,
- edasise teemakohase uurimistegevuse ergutamine,
- puudujääkide kõrvaldamine olemasolevate riiklike ja ELi suutlikkuse suurendamise programmide¹¹ abil, nt ELi struktuurifondide kaudu.

Kogu EERC raames tehtud edusammude ja järelejäänud puudujääkide hindamine on dünaamiline ja pidev protsess. EERC suutlikkuse eesmärgid tuleb läbi vaadata vähemalt iga kahe aasta tagant¹² ja esimene ülevaatamine algab juba 2017. aastal. Selle tulemusel võidakse kindlaks määrata uued suutlikkuse eesmärgid, mis põhinevad riiklikel riskihinnangutel, hiljutistest katastroofidest saadud kogemustel, üldistel suundumustel ja teistel asjakohastel teabeallikatel.

reageerimisaeg tavaliselt lühem kui jõgede suurvee puhul. Seetõttu on neid raskem prognoosida ning elanikke ja esmareageerijaid ette hoiatada.

¹¹ Tuleb märkida, et liidu kodanikukaitse mehhanismi kaudu saadav rahastus puudujääkide kõrvaldamiseks piirdub jätkuvalt maksimaalselt 20%-ga abikõlblikest kuludest ja seda pakutakse vaid väga piiratud arvul juhtudel, vt otsus 1313/2013/EL, artikli 21 lõike 1 punkt j ja komisjoni rakendusotsus 2014/762/EL, artikkel 22.

¹² Komisjoni rakendusotsus 2014/762/EL, artikkel 14, lõige 2.

Lisa – EERC vahendite ja puudujääkide ülevaade

Tabeli kaks esimest veergu sisaldavad „mooduleid“, „tehnilise abi ja tugirühmi“ ja „muid reageerimisvahendeid“ ja neis esitatakse komisjoni rakendusotsuse III lisas määratletud EERC stardikonfiguratsioonis paika pandud suutlikkuse eesmärgid. Lisaks sisaldab tabel ka Euroopa meditsiinikorpusse komponente, mis ei ole ametlikult EERC osad ja mille puhul ei ole suutlikkuseesmärgid veel kindlaks määratud. Kolmandas ja neljandas veerus on esitatud vastavalt EERC raames registreeritud vahendid ja need vahendid, mis ei ole EERC-s registreeritud, kuid mille osalevad riigid saavad teha vajalikus koguses, vajalikus paigas, vajalikul ajal ja vajaliku perioodi jooksul vabalt kättesaadavaks. Viimases veerus on esitatud eesmärkides sätestatud ja üldsuohtlikkuse vahe osalevate riikide tasandil ning tuvastatud puudujääkide olulisus. Sellele tuginevad tunnusvärvid, milleks on roheline (eesmärk saavutatud), oranž (vt märkused) ja punane (potentsiaalselt oluline puudujääk suutlikkuses).

	= eesmärk saavutatud		= vt erimärkused		= potentsiaalselt oluline puudujääk suutlikkuses
---	----------------------	---	------------------	---	--

	1	2	3	4	5
	<i>Vahendi liik</i>	<i>EERC algne eesmärk¹³</i>	<i>EERC-s registreeritud (või registreerimisel olevad) vahendid</i>	<i>Väljaspool EERC-d olemasolevad vahendid¹⁴</i>	<i>Potentsiaalselt oluliste reageerimisvõimekuse puudujääkide hinnang</i>
	Moodulid				
1	Suure võimsusega pumpamise moodul	6	BE x1; DE x3; DK x1; FR x2; IT x1; PL x2; SE x1; SK x1; RO x2	AT x2; Balti riigid x1; BE x1; BG x1; CZ x1; DE x5; FR x2; HU x1; IT x1; SI x1	Puudujääki ei ole (+24)
2	MUSAR (Keskmise raskusastmega otsingu- ja päästetööd linnas)	6	FI x1; GR x2; IT x1; RO x1	AT x2; BE x1; BG x1; EE x1; ES x2; FR x5; HR x1; HU x2; IS x1;	Puudujääki ei ole (+17)

¹³ Määratletud komisjoni rakendusotsuse 2014/762/EL III lisas.

¹⁴ Tuleb märkida, et Ühendkuningriik võib pakkuda mitmesuguseid vahendeid, mille puhul ei ole riigi suutlikkust olnud võimalik hinnata. Seetõttu neid vahendeid käesolevas analüüsis ei arvestata. See hõlmab Ühendkuningriigi tuletõrje- ja päästeteenistuse ja selle tegevuspartnerite pakutavat tuletõrjealast võimekust, kõrge raskusastmega otsingu- ja päästetööde linnas ning spetsiaalseid otsingu- ja päästetöödeks mõeldud seadmeid, Ühendkuningriigi relvajõudude pakutavat MEVAC-alast suutlikkust, Ühendkuningriigi Mere- ja Rannavalveameti ja selle tegevuspartnerite pakutavat mereväe poolset reageerimist, ulatuslikke inseneritehnilisi teadmisi nii avaliku sektori ametite (nt tervise- ja ohutusamet ja keskkonnaagentuur) ja erasektori poolt. Ka Ühendkuningriigis on rahvusvahelise arengu ministriumini käsutuses suurel hulgal peavarju rajamise vahendeid.

	1 külmales tingimustes			LI x1; SI x1.	
3	HUSAR (Kõrge raskusastmega otsingu- ja päästetööd linnas)	2	CZ x 1; DE x1; DK x1; FR x2; NL x1; PL x1	AT x1; ES x1; FR x2; HU x1; IT x1; NL x1	Puudujääki ei ole (+8)
4	Veepuhastusmoodul	2	DE x1; DK x1; FR x2;	AT x1; BE x1; DE x2	Puudujääki ei ole (+6)
5	Lennukitega metsatulekahjude kustutamise moodul	2	FR x1	FR x1; IT x1	Puudujääki ei ole (+1), kuid 2016. aasta metsatulekahjude ajal oli olulisi puudujääke – vt kommentaarid punktis 3.1 eespool.
6	Meditsiinipunkt	2	CZ x1; RO x1	AT x1; BE x1; ES x1; FR x8	Puudujääki ei ole (+11)
7	Ajutine hädaabilaager	2		ES x1	Puudujääk 1, oluline mitmete stsenaariumide puhul – vt punkt 3.2 eespool.
8	Moodul „Keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumalekete avastamine ja proovid“	2	DK x1; FR x2; IT x1	BE x1; CZ x1; ES x1; FR x8; LU x1; PL x2	Puudujääki ei ole (+16)
9	Maapinnalt metsatulekahjude kustutamise moodul	2	FR x3; GR x1	BG x1; DK x1; ES x1; FR x3	Puudujääki ei ole (+8)
10	Sõidukite abil maapinnalt metsatulekahjude kustutamine	2	FR x3	AT x3; DK x1; ES x1; FR x13; PL x3	Puudujääki ei ole (+22)
11	Otsingu- ja päästetegevus linnas keemilise, bioloogilise, kiirgus- ja tuumaohu tingimustes (CBRNUSAR)	1		AT x2; BG x1; DK x1; ES x1; FR x2 ¹⁵	Puudujääki ei ole (+6)
12	Opereerimisvõimekusega meditsiinipunkt	1	IT x1; RO x1	EE x1; IT x 3	Puudujääki ei ole (+5)
13	Üleujutuste ohjamise moodul	2	DK x1; FR x2; SE x1	AT x2; ES x1; FR x2	Puudujääki ei ole (+7)
14	Paatidega päästetööd üleujutuse korral	2	CZ x1; FR x2	AT x3; ES x1; FR x2; LU x1; SI x1	Puudujääki ei ole (+8)
15	Katastroofiohvrite meditsiiniline	1		DE x1; ES x1; FR x1;	Arvulist puudujääki ei ole (+4), kuid

¹⁵ Otsingu- ja päästetegevuseks linnas keemilise, bioloogilise, kiirgus- ja tuumaohu tingimustes saab kasutada ka Prantsusmaa kaht HUSAR-moodulit (kõrge raskusastmega otsingu- ja päästetööd linnas). Kuid HUSAR-moodulid ei ole registreeritud CBRNUSAR-moodulitena ja seetõttu ei saa praeguses etapis tagada nende vastavust asjaomastele kvaliteedinõuetele.

	evakueerimine õhu kaudu (MEVAC)			GR x1	rakendusotsuse 2014/762/EL II lisa punkti 10 tuleb muuta – vt punkt 4.2 eespool.
16	Välihaigla	2		DK x1 ¹⁶	Puudujääk 1. Tuleb arvestada Euroopa meditsiinikorpusega seotud arenguid – vt punkt 4.2 eespool ning rida 43.
17	Helikopteritega metsatulekahjude kustutamise moodul (FFFH)	2			Arvuline puudujääk 2, kuid strateegiliselt väheoluline: Metsatulekahjude kustutamise helikoptereid kasutatakse kahepoolisel taotlusel peamiselt piiriüleselt lühikeste vahemaade puhul. Üldiselt ei kasutata neid rahvusvaheliseks abiks kaugel toimunud katastroofide puhul.
Tehnilise abi ja tugirühmad					
18	Tehnilise abi ja tugirühm (TAST)	2	DK x1; DE x1; FI x1; NL x1; SE x1	AT x1; DE x1; EE x1; IS x1; IT x1; LT/LV x1; LU x1; NO x1	Puudujääki ei ole (+11)
Muud reageerimisvahendid (komisjoni rakendusotsuse III lisas loetletud)					
19	Rühmad otsingu- ja päästetöödeks mägedes	2		AT x1; ES x1; ME x1; SI x1	Puudujääki ei ole (+2)
20	Rühmad otsingu- ja päästetöödeks vees	2		AT x1; DK x1; ME x1; SI x1	Puudujääki ei ole (+2)
21	Rühmad otsingu- ja päästetöödeks koobastes	2	SI x1	AT x1; ME x1; SI x1	Puudujääki ei ole (+2)
22	Rühmad spetsiaalsete otsingu- ja päästetöödeks mõeldud seadmete, nt robotitega	2		DK x1 ¹⁷	Puudujääk 1, kuid vt ka joonealust märkust 12. Potentsiaalselt oluline keerukate otsingu- ja päästeoperatsioonide, sealhulgas KBRT-tingimustes toimuvate operatsioonide puhul – vt punkt 4.1 eespool ning rida 11.
23	Mehitamata õhusõidukitega rühmad/kaugjuhitavad	2		DK x1 ¹⁸	Puudujääk 1, vajab täiendavat hindamist – vt punkt 4.3 eespool.

¹⁶ Taani vahendid hõlmavad üht moodulitest koosnevat / laiendatavat mobiilset haiglat, mis võib toimida meditsiinipunktina, opereerimisvõimekusega meditsiinipunktina ning välihaiglana. Käesolevas analüüsis on seda välihaiglana arvesse võetud vaid üks kord.

¹⁷ Otsingu- ja soojuskaamerate, akustilise otsinguvastuse ja päästekoortega varustatud rühmad.

¹⁸ Taani rühm on varustatud mehitamata õhusõidukiga, mis suudab filmida päevasel ajal ja vähese tuulega.

	õhusõidukisüsteemid				
24	Merepäästerühmad	2	NL x1	BE x1; FR x2	Puudujääki ei ole (+2)
25	Ehitustehnilised üksused, mis koostavad kahju- ja ohutushinnanguid, hindavad lammutatavate/remonditavate hoonete seisukorda ja taristut ning teevad lühiajalisi toetamistöid	2	IT x1	AT x1; ES x1; SI x1	Puudujääki ei ole (+2)
26	Evakuatsioonitugi: kaasa arvatud teabehaldus- ja logistikaüksused	2		DE x1; DK x1, GR x1	Puudujääki ei ole (+1)
27	Tuletõrjetööd: nõustamis- või hindamisüksused	2		AT x1; DK x1; GR x1	Puudujääki ei ole (+1)
28	Keemilisest, bioloogilisest, kiirgus- ja tuumasaastest puhastamise üksused	2	DK x 1	AT x1; FR x1	Puudujääki ei ole (+1)
29	Mobiilsed laboratooriumid keskkonnavalasteks hädaolukordadeks	2	NL x1	BE x1; DE x1; FR x2	Puudujääki ei ole (+3)
30	Sideüksused või -platvormid side kiireks taastamiseks eraldatud piirkondades	2			Puudu on 2 üksust. Puudujäägi olulisust tuleb hinnata – vt punkt 4.4 eespool.
31	Eraldi meditsiinilise evakuatsiooni õhukiirabi ja meditsiinilise evakuatsiooni helikopter nii Euroopa piires kui ka mujal maailmas	2	LU x1; NL x1; SE x1	Helikopterid Euroopa piires: AT x1; ME x1; Helikopterid ja lennukid nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat LU x1	Arvulist puudujääki ei ole (+4), kuid on potentsiaalselt oluline puudujääk teatavate ohvriterohkete juhtumite puhul. Üldnõuded tuleb läbi vaadata MEVAC-moodulite nõuete valguses – vt punkt 4.2 eespool ning rida 15.
32	Täiendava peavarju rajamise võimekus: komplektid 250 inimesele (50 telki); kaasa arvatud isemajandusüksus laadimistöid tegevale personalile	100	SE x1	AT x5; BE x1	Potentsiaalselt oluline puudujääk, sest ka osalevate riikide tasandil puudub piisav suutlikkus – vt punkt 3.2 eespool ning rida 7.

33	Täiendava peavarju rajamise komplekt: komplektid 2500 inimesele (500 presentkatet); Koos tööriistadega, mis tuleks võimalusel kohapealt hankida	6		AT x1	
34	Veepumbad, mille maksimumvõimsus on 800 l/min	100		DK x20; ME x5; NL ¹⁹	Arvuline puudujääk on 75, kuid suure võimsusega pumpade suur arv ja kahe eriti suure võimsusega pumpamisrühma olemasolu EERC käsutuses peaks selles kategoorias registreeritud vahendite vähesust korvama.
35	Jõujaamad, 5–150 kW	100		AT x20; DK x10; ME x5; SE x15; NL ²⁰	Arvuline puudujääk, kuid on olemas andmed, et osalevatel riikidel on rohkem vahendeid, kui käesoleva aruande jaoks esitati.
36	Jõujaamad üle 150 kW	10		AT x5; DK x1	
37	Meresaaste tõrjumise võimekus	vastavalt vajadusele	SE x1 ²¹	DK x1	
Muu reageerimisvõimekus, mis on vajalik tuvastatud riskidega tegelemiseks					
38	Eriti suure võimsusega pumpamine (≥ 50.000 l/m)	Ei kohaldata.	BE x1; NL x1		
39	Info- ja sidetehnoloogia kasutajatugi	Ei kohaldata.	SE x 1	DK x1	
40	Alaline tehniline suutlikkus	Ei kohaldata.	DE x 1		
41	Erakorralise meditsiini rühm (EMT), 1. tüüp	Ei kohaldata.			

¹⁹ Madalmaad saavad juhtumipõhiselt pakkuda veepumpasid miinimumvõimsusega 800 l/min. Kuid riigi suutlikkust pole võimalik hinnata, seega seda käesoleva analüüsi puhul arvesse ei võeta.

²⁰ Madalmaad saavad juhtumipõhiselt pakkuda jõujaamu võimsusega 5-150 kW. Kuid riigi suutlikkust ei ole võimalik hinnata, seega seda käesoleva analüüsi puhul arvesse ei võeta.

²¹ Reageerimine maismaal.

42	Erakorralise meditsiini rühm (EMT), 2. tüüp	Ei kohaldata.	ES x1; FR x1; BE x1		
43	Erakorralise meditsiini rühm (EMT), 3. tüüp	Ei kohaldata.			Eesmärk pole veel täpsustatud – vt punkt 4.2 eespool
44	Isolatsioonihai gla nakkushaiguste jaoks	Ei kohaldata.	DE x1		
45	Mobiilsed bioohutuslaborid	Ei kohaldata.	BE x1; DE x1		